РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието и храните
Българска агенция по безопасност на храните
Областна дирекция по безопасност на храните гр. Пазарджик

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК
Вх. № 2400-200/22.08.2025г.

ОДБХ - Областна дирекция по безопасност на храните
Изх. № 1(13)-(2442)
Пазарджик 22.08.2025 г.

ДО ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
НА ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

КОПИЕ ДО:
ОД "ЗЕМЕДЕЛИЕ И ГОРИ", ГР. ПАЗАРДЖИК
КМЕТ НА ОБЩИНА ПАЗАРДЖИК, ПАНАГЮРИЩЕ, СТРЕЛЧА, ВЕЛИНГРАД, РАКИТОВО, ПЕЩЕРА, СЪРНИЦА, ЛЕСИЧОВО, БЕЛОВО, БАТАК, СЕПТЕМВРИ, БРАЦИГОВО

ИНФОРМАЦИЯ

за

разпространението на неприятеля ***Черна златка (Capnodis tenebrionis L.)***
на територията на област Пазарджик

При извършените обследвания през 2024 и 2025г., инспекторите от отдел "Растителна защита" при ОДБХ Пазарджик констатират увеличаване на популационната плътност на неприятеля основно по костилкови овощни видове. Черната златка разширява ареала си на разпространение и се превръща в сериозен проблем. Обхванати са основните общини, в които се отглеждат костилкови овощни видове - Брацигово, Пещера, Белово, Пазарджик, Панагюрище, Лесичово, Стрелча, Септември. През месец август се наблюдава масова поява на възрастни индивиди, които се изхранват и отлагат яйца.

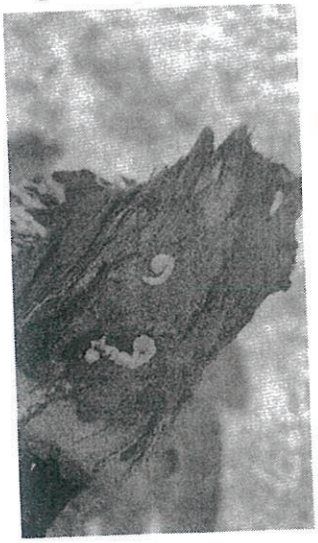

Неприятелят предпочита костилковите култури (слива, череша, кайсия, праскова, вишна) но напада и други овощни и декоративни дървесни видове. Черната златка развива едно поколение за две години. Зимува като ларва от различна възраст в ходове в корените на нападнатите овощни дървета и като възрастно насекомо в повърхностния почвен слой. Презимувалите ларви издълбават ходове в главния корен и унищожават камбиалния слой на дървесината. Повреждат и тънките корени. Вследствие на повредата дърветата отслабват, започват да съхнат и загиват. При силно нападение листата опадват през лятото. След като завърши развитието си (за 12-13 месеца), ларвата какавидира в камера около кореновата шийка или в края на хода в корена. Имагиналите бръмбари изгризват отвор и излизат навън. Те се хранят като

✉ Гр. Пазарджик, п.к. 4400, ул. „Найчо Цанов" № 4
☎ 034/ 44 42 12 , 🖷 034/ 44 42 12; E-mail – rvs_13@bfsa.bg; www.bfsa.egov.bg
☐ Ниво 3, TPL-RED ☐ Ниво 2, TPL-AMBER ☐ Ниво 1, TPL-GREEN ☐ Ниво 0, TPL-WHITE

нагризват дръжките на листата, пъпките и кората на дърветата. Тези повреди нямат икономическо значение. Присъствието на неприятеля може да се установи при откриване на листа с прегризани дръжки под короната на дърветата.

Бръмбарите са активни през деня и при стръскване изпадат в каталепсия и падат на земята. Презимувалите възрастни се появяват рано през пролетта и отначало се хранят по дивите гостоприемници. В овощните разсадници и градини се срещат до късна есен. Копулират през първата половина на юни и през юли. Яйценосният период е продължителен. Средната плодовитост на една женска е от 200 до 300 яйца, които снася около кореновата шийка, по стъблото или по повърхността на почвата. Зародишното развитие е кратко (7 дни). Излюпените ларви се вгризват в кореновата шийка и издълбават ходове в централния корен, където зимуват.

Със заповед № РД 11-528/24.02.2025 г. на изпълнителния директор на БАБХ е утвърдено „Ръководство за прилагане на мерки за контрол на черна златка (*Capnodis tenebrionis*) при дървесни овощни и декоративни видове от сем. Розоцветни (*Rosaceae*) на територията на Република България".

Ръководството е публикувано на интернет страницата на БАБХ: *https://bfsa.egov.bg/wps/wcm/connect/bfsa.egov.bg19113/6886d6ee-4d20-486f-8d48-b53e90b34f6d/%D0%A0%D1%8A%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE_%D0%A7%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%97%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%B0.pdf?MOD=AJPERES&CVID=pkUgXdM*

Таблица 2. Разрешени продукти за растителна защита за минимална употреба, срещу черна златка (Capnodis tenebrionis)

ПРЗ	Култура	Категория на употреба	Стадии на неприятеля, фенофази на културата (BBCH) и сезон	Доза	Брой приложения	КС (дни)
МАВРИК 2 Ф/ЕВУР 2 Ф	Праскова Кайсия Нектарина	втора професионална	Срещу възрастните индивиди BBCH 01-59 (начало на събуждането (набъбването на пъпките) – повечето цветове с венчелистчетата са оформени като топчици (бял бутон)) и BBCH 71-73 (развързване на яйчника: окапване на завръзи след цъфтежа – вторично окапване на завръза)	20-60 мл/дка	2	30
	Череши		Срещу възрастните индивиди Не по-късно от BBCH 81 (Начало на оцветяване на плода)	20-25 мл/дка	1-2	14
	Декоративни видове		Срещу възрастните индивиди BBCH 24-69 (поява на четвърто странично разклонение-край на цъфтежа)	40 мл/дка	2	-
МЕТЕОР	Костилкови овощни видове	нетрофесионална	При поява на възрастните индивиди	80 – 90 мл/дка	2	3
ДЕЦИС 100 ЕК	Праскови Нектарини Кайсии Сливи Череши Вишни	втора професионална	При поява на възрастната форма на вредителя	10-17,5 мл/дка	1	7
МОСПИЛАН 20 СГ	Праскови Нектарини Кайсии Череши Сливи	втора професионална	Не по-късно от BBCH 81 (Начало на оцветяване на плода)	25 г/дка	2	14
	Ябълки Круши		Не по-късно от BBCH 81 (Начало на узряване на плода)			

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието и храните
Българска агенция по безопасност на храните
Областна дирекция по безопасност на храните гр. Пазарджик

СИНГИС 480 СК	Праскови Нектарини Кайсии Черени Вишни Джанки Овощни разсадници	непрофесионална	При поява на първите възрастни индивиди	20 мл/дка	1-3	7 -
КОРАГЕН 20 СК/ВОЛИАМ/ШЕНЗИ 200 СК/АТСИЛА*	Ябълки Круши Праскови Нектарини Кайсии Сливи	непрофесионална	От начало на яйцеснасяне до края на излюпване на ларвите	16-30 мл/дка (0,016% - 0.03%)	2	14
НАТУРАЛИС	Праскови Нектарини Кайсии Сливи Черени Вишни	втора професионална	При поява на неприятеля	100 – 200 мл/дка	3-5	-
НАТЮР БРЕЙКЪР	Праскова, нектарина овощни разсадници	втора професионална	При поява на неприятеля преди цъфтеж	75 мл продукт/дка	2	3
	Кайсия, слива, черешa, вишна, овощни разсадници					-

Забележка: Средствата за растителна защита, подлежат на актуализация при необходимост.

Необходимо е земеделските стопани да провеждат редовни обследвания на овощните градини, които стопанисват. При установена висока популационна плътност и повреди с икономическо значение от черна златка да уведомяват ОДБХ гр. Пазарджик, отдел „Растителна защита“.

Контакти: 034/481073; 034/481074; 0882469042

С уважение,
Д-Р ГЕОРГИ ЧАВДАРОВ, ОНС „ДОКТОР“
ДИРЕКТОР НА ОДБХ ПАЗАРДЖИК

Заличена информация на осн. чл. 37 от ЗОП Регламент (ЕС) 2016/679

ИБ/РЗ/ОДБХ П-к

Гр. Пазарджик, п.к. 4400, ул. „Найчо Цанов“ № 4
034/ 44 42 12 , 034/ 44 42 12; E-mail – rvs_13@bfsa.bg; www.bfsa.egov.bg
☐ Ниво 3, TPL-RED ☐ Ниво 2, TPL-AMBER ☐ Ниво 1, TPL-GREEN ☐ Ниво 0, TPL-WHITE